

Abstract: *The advantages and disadvantages of using artificial intelligence and neural networks in accounting are highlighted. It has been proven that the impact of artificial intelligence on the future of financial management will only grow over time.*

Keywords: *artificial intelligence, integration, accounting, finance, management.*

*Науковий керівник - ПОТРИВАЄВА Наталя,
д-р екон. наук, професор, професорка кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський
національний аграрний університет, м. Миколаїв*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

*КАЛАБІНА Вікторія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Національний університет «Одеська політехніка»
МІНЖИРЯН Надія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Національний університет «Одеська політехніка»*

Анотація: *У даній роботі розглянуто процес цифровізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні, підкреслюючи його значення для покращення точності та доступності фінансової інформації. Розглянуто ключові аспекти адаптації бухгалтерського обліку до стрімких технологічних змін, включаючи використання хмарних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та блокчейн-технологій. Виділено основні переваги цифровізації, такі як оптимізація облікових процесів, зменшення помилок, підвищення прозорості та безпеки даних. Крім того, проаналізовано виклики, з якими стикаються підприємства під час впровадження цифрових інструментів та підкреслено важливість підготовки кваліфікованих фахівців.*

Ключові слова: *цифровізація, технології, оптимізація, інновації, бухгалтерський облік, фінансова звітність, автоматизація.*

Дослідження цифровізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні відіграє важливу роль у сприянні використанню сучасних технологій для підвищення точності та доступності фінансової інформації. Важливість цього дослідження впливає з необхідності адаптації до швидких технологічних змін, які впливають на стандарти та методології бухгалтерського обліку. Нагальна потреба в детальному вивченні впливу цифровізації знаходить своє відображення у визнанні можливості оптимізації бухгалтерських операцій та підвищення якості фінансової звітності.

Діджиталізація – це перехід від аналогового до цифрового формату для підвищення ефективності та обміну даними [1]. Спеціалізовані бухгалтерські програми дозволяють автоматизувати облік і оптимізувати процеси, хоча впровадження може бути дорогим. Цифрові технології, зокрема хмарні обчислення і роботизована автоматизація, підвищують точність та прозорість бухгалтерії в Україні. Фахівці повинні оновлювати знання, щоб залишатися конкурентоспроможними в умовах швидкого розвитку технологій [2].

Діджиталізація стала критично важливою для бізнесу, а пандемія COVID-19 прискорила її розвиток, особливо в бухгалтерії, через необхідність віддаленої роботи [3]. Спеціалізовані бухгалтерські програми дозволяють автоматизувати внесення даних, реєстрацію операцій і створення звітів. Компанії, незалежно від сфери діяльності, цифровізують рутинні операції за допомогою різного програмного забезпечення: від електронних таблиць до ERP-систем та спеціалізованих бухгалтерських програм. Такі програми адаптуються до потреб компанії, враховуючи її унікальні особливості. Що стосується видів програмних рішень для системи бухгалтерського обліку, то розрізняють компонентне і комплексне програмне забезпечення (табл. 1).

Таблиця 1. Види програмного забезпечення системи бухгалтерського обліку підприємства

Компонентне програмне забезпечення	Комплексні програмні рішення
«Saas бухгалтерський облік»,	«BAS: Бухгалтерський облік»
«Бухгалтер»,	«iBuh.Online»
«DebitPlus»	«ISpro»

Джерело: складено авторами за матеріалами [4]

Сучасні програмні рішення для бухгалтерського обліку включають ERP-системи, які інтегрують усі аспекти діяльності підприємства, а також програми для спеціалізованих завдань, як-от фінансовий та податковий облік. Важливим чинником є запровадження електронних сервісів, таких як «Дія» та «Трембіта», що спростили ведення бухгалтерії та управління фінансами в Україні [4]. Платформа «Дія» дозволяє підприємцям керувати податковими

зобов'язаннями, подавати декларації та автоматизувати подання звітів, інтегруючись з бухгалтерськими програмами [5].

Хмарні технології дозволяють бухгалтерам працювати з будь-якої точки світу, зберігаючи дані в безпечному середовищі. Це підвищує доступність та ефективність бухгалтерського обліку, особливо в умовах карантину. В Україні хмарні технології активно впроваджуються з 2008 року, а пандемія COVID-19 значно прискорила цей процес [6].

Використання цифрових програм у бухгалтерському обліку посилює безпеку фінансових даних завдяки хмарним рішенням і шифруванню, що захищає їх від несанкціонованого доступу. Це особливо актуально в умовах кіберзагроз та необхідності відповідності GDPR [7]. М.Е.Дос, з понад 20-річним досвідом на ринку, є провідним рішенням для автоматизації бухгалтерського обліку та електронного документообігу. Платформа активно використовується для обміну документами, навіть в умовах війни та пандемії, з рекордними 73 млн документів, надісланих у 2023 році [7]. М.Е.Дос спрощує звітність, інтегрується з державними органами, але потребує фінансових витрат та стабільного доступу до Інтернету.

Впровадження додатків автоматизує рутинні завдання, підвищує точність і спрощує звітність. Водночас ці інструменти мають свої переваги та недоліки, що видно на рисунку (рис. 1).

Рис. 1. Переваги та недоліки впровадження допоміжних додатків для бухгалтерського обліку

Джерело: складено авторами за матеріалами [8, 9]

Цифрові бухгалтерські додатки значно підвищують ефективність роботи завдяки автоматизації рутинних завдань і забезпеченню мобільного доступу до фінансових даних. Однак необхідно враховувати можливі технічні збої та витрати на обслуговування, що може вплинути на загальні операційні витрати. Важливим є стратегічне планування для максимізації вигоди від інвестицій у цифрові інструменти та мінімізації ризиків. Також слід приділяти увагу підготовці фахівців, здатних ефективно використовувати ці інструменти [10].

Перспективи впровадження таких технологій, як блокчейн, надають нові можливості для підвищення прозорості, безпеки та ефективності облікових процесів [11]. Інструменти, як-от BAS Бухгалтерія та системи електронної звітності, допомагають підприємствам автоматизувати облік і забезпечити відповідність законодавству [12]. Це створює основу для подальшого розвитку цифрової економіки та бухгалтерського обліку в Україні.

Отже, діджиталізація бухгалтерського обліку відкриває нові перспективи для створення гнучкої, ефективної та прозорої системи, що підвищує конкурентоспроможність підприємств. Використання штучного інтелекту, блокчейну та Big Data дозволяє значно покращити точність і швидкість обробки даних. Це також допомагає інтегрувати бухгалтерські дані з іншими бізнес-процесами, підвищуючи рівень взаємодії в компанії.

Однак цифровізація вимагає значних фінансових та людських ресурсів для адаптації нових технологій і навчання персоналу. Необхідно враховувати технічні ризики та складнощі інтеграції нових систем, що підкреслює важливість стратегічного планування для успішної цифрової трансформації бухгалтерського обліку.

Література:

1. Цифровізація (Діджиталізація) – що це таке, суть, визначення, навіщо потрібна та як відбувається. 2021. URL: <https://termin.in.ua/tsyfrovizatsiia-didzhytalizatsiia/>

2. Вплив цифрової трансформації на бухгалтерський облік: тенденції й виклики. І.Й.Яремко, О.А.Кузьменко, О.П. Скорба. 2024. URL: <http://surl.li/umfea>

3. Діджиталізація та її роль у діяльності українських підприємств. М.І.Паращич, Л.С.Ноджак. 2022. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29528/220972/maket-196-204.pdf>
4. ТОП 10 українських програм бухгалтерського обліку на заміну 1С та BAS. URL: <https://www.oneservice-consulting.com/top-10-program-bukhgalterskogo-obliku-na-zaminu-1s-chi-bas>
5. Застосунок «Дія» та перелік послуг. URL: <https://diia.gov.ua/services>
6. Городиський, М. П., Поліщук, І. Р., & Якимцева, Ю. В. (2021). Методика розробки та використання засобів хмарних технологій в обліку. Економіка, управління та адміністрування, (2(96), 37–46. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-2\(96\)-37-46](https://doi.org/10.26642/ema-2021-2(96)-37-46)
7. Офіційний сайт М.Е.Дос. URL: <https://medoc.ua/score>
8. Топ 10: Бухгалтерські програми для України. URL: <https://www.livebusiness.com.ua/ua/tools/accounting/>
9. 10 переваг цифрової трансформації в бухгалтерському обліку Вікі Ніколс. 2023. URL: <https://silverfin.com/en-gb/resources/the-10-benefits-of-digital-transformation-in-accounting/>
10. Кагл М.М. Відображення цифровізації в бухгалтерському обліку: Вплив Індустрії 4.0 на фінансову звітність та фінансові коефіцієнти. Внесок у науку управління. 2020. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-29739-8_23
11. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. 2019. URL: <http://surl.li/umfdo>
12. Агостіно Д., Салітерер І., Стекколіні І. Цифровізація, облік та підзвітність: Огляд літератури та роздуми про майбутні дослідження у сфері державних послуг. Фінансова підзвітність та управління. 2022. № 38(2). с.152–176. URL: <https://doi.org/10.1111/faam.12301>

***Анотація:** This work examines the process of digitalization of accounting and financial reporting in Ukraine, emphasizing its importance for improving the accuracy and availability of financial information. Key aspects of accounting adaptation to rapid technological changes are considered, including the use of cloud technologies, specialized software, and blockchain technologies. The main advantages of digitization are highlighted, such as optimization of accounting processes, reduction of errors, increase of transparency and data security. In addition, the challenges faced by enterprises during the implementation of digital tools were analyzed and the importance of training qualified specialists was emphasized.*

***Ключові слова:** digitalization, technology, optimization, innovation, accounting, financial reporting, automation.*

***Науковий керівник – СЕЛІВАНОВА Наталя,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Національний університет «Одеська політехніка»,
м. Одеса***